#28
JAN • 2017

DURF DENKEN

COMMUNITYMAGAZINE VAN DE UGENT

200 JAAR
UNIVERSITEIT
GENT

LEREN OVER RELATIES

Over liefde en hechting

REACTOR

Save the date!

200 JAAR UGENT

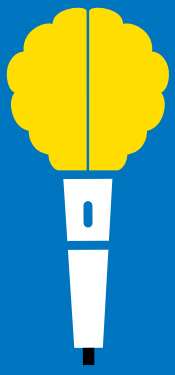

Dies Natalis pop-up festival

14 T.E.M. 16 MAART 2017

Een minifestival, georganiseerd door de studenten, op het plein voor het Ufo ter promotie van de Dies Natalisfuif.

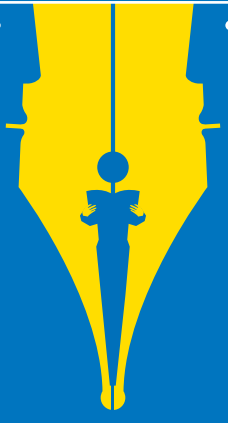

Groot Dictee en Dies Natalisfuif

23 MAART 2017

Een Groot Dictee voor 1.000 deelnemers en daarna: Dies Natalisfuif voor de studenten!

Dies Natalis

24 MAART 2017

Met de première van
de UGent-hymne,
gecomponeerd door Dirk Brossé.

Roeiregatta

7 APRIL 2017

Een 200-tal internationale
universitaire teams roeien
op de Watersportbaan.

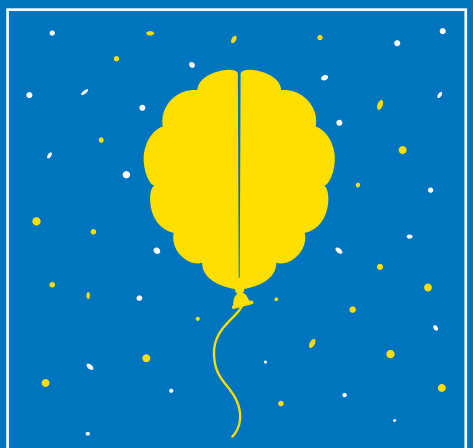

Iedereen UGent!

8 OKTOBER 2017

Een dag vol beleving:
wetenschapsfestivals, expo's, kunst,
optredens van bekende artiesten ...

Volledige programma op
200.ugent.be

NEEM EEN GRATIS ABONNEMENT!

BEZORG JE GEGEVENS AAN :

Magazine *Durf Denken*, p/a afdeling Communicatie, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent

NAAM: .....

IK BEN:

- o personeelslid aan de UGent
- o student aan de UGent
- o alumnus van de UGent (vereniging: .....)
- o schenker aan de UGent
- o geen van bovenstaande

ADRES: .....

.....

(voor personeelsleden is enkel verzending naar het dienstadres mogelijk)

ONLINE

Je vindt elke editie van het magazine *'Durf Denken'* via:

durfdenkenmagazine.ugent.be

DURF DENKEN is het magazine van de Universiteit Gent en verschijnt tien keer per jaar **|Redactieadres|** afdeling Communicatie UGent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent, communicatie@UGent.be **|Verantwoordelijke uitgever|** Anne De Paepe, rector UGent **|Coördinatie|** Leen van Remortel **|Redactie & realisatie|** Jansen & Janssen Creative Content, www.jaja.be **|Fotografie|** Dries Luyten, Jens Mollenvanger, Philip Vanoutrive, Christophe Vander Eecken **|Illustratie|** Sanny Winters, Aad Goudappel **DURF DENKEN** wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier vervaardigd uit 100% gerecycleerde, FSC-gecertificeerde vezels.

INHOUD

6 **Een boost voor het kankeronderzoek**
Het Cancer Research Institute Ghent

13 **Kort**
Belezen wetenschappers en Aziatische strips voor de UGent

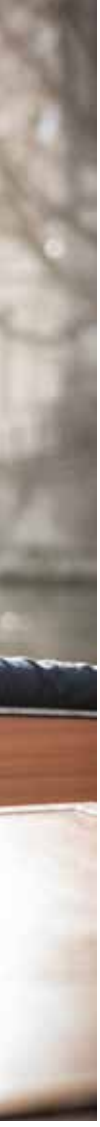

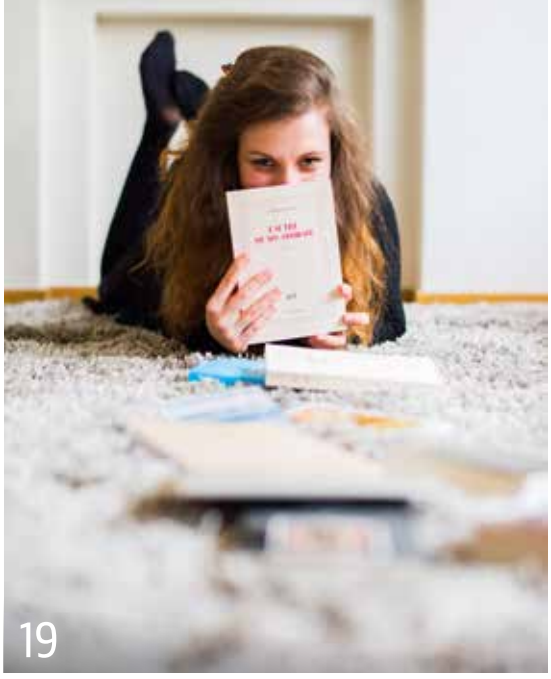

14 **Sterk in West-Vlaanderen**
De UGent zit (ook) in West-Vlaanderen!

19 **Gentse stem in Franse prijs**
Lezen voor de Goncourt

20 **Leren over relaties**
De verliefdheid tintelt – maar blijft de relatie duren?

24 **'Sporen moet je leren lezen!'**
Alumna Marie Christine Laleman

28 **U Denkt?**
10 vragen voor professor Koen Schoors

31 **Vaar mee met Captain Einstein!**
De relativiteitstheorie in virtual reality

→ SAMENWERKEN VOOR INNOVATIEF ONDERZOEK

De stuurgroep van het CRIG bestaat uit acht kankeronderzoekers uit verschillende faculteiten en instellingen. In dit artikel komen aan het woord (v.l.n.r): Pieter Rondou, professor Peter Vandenabeele, professor Jo Vandesompele, professor Lieve Brochez.

EEN BOOST
VOOR KANKERONDERZOEK

Het Cancer Research Institute Ghent

Op 25 oktober 2016 werd het Cancer Research Institute Ghent (CRIG) boven de doopvont gehouden. Het virtuele onderzoeksinstituut is het eerste dat door verschillende Gentse onderzoeksinstellingen samen is opgericht. 'In de wandelgangen wordt het CRIG al vaak als voorbeeld geciteerd: *zie je wel, het kan!*'

Het CRIG is een gezamenlijk initiatief van de UGent, het UZ Gent en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie VIB. Het telt ongeveer 350 onderzoekers en 50 groepen uit de drie deelnemende instellingen. Kankeronderzoek is de gemene deler, maar lang niet alle deelnemers zijn medici, zegt professor Jo Vandesompele. 'We hebben ook farmaceuten, chemici, biologen, tot en met ingenieurs en statistici. Kankeronderzoek genereert massaal veel data. Als je geen wiskundige scholing hebt, kun je die onmogelijk zelf interpreteren.'

Waarom hebben jullie het CRIG opgericht?

Jo Vandesompele: 'Tot nu toe gebeurde het kankeronderzoek in Gent in verspreide slagorde. Vaak wist je als onderzoeker niet goed waar je collega mee bezig was, terwijl zijn of haar onderzoek ook voor jou nuttig kan zijn of nieuwe inzichten kan aanreiken. Plus: voor zaken die buiten je eigen specialisme vallen, werk je beter samen met iemand die er wél in gespecialiseerd is. Die samenwerking is

ook dringend nodig, want de ontwikkelingen in het kankeronderzoek volgen elkaar alsmaar sneller op.'

Peter Vandenabeele: 'Voor het VIB is dit een manier om ons basisonderzoek, dat we hoe dan ook doen, beter af te stemmen op de klinische praktijk, en omgekeerd. Neem nu het onderzoek naar autofagie, dat dit jaar de Nobelprijs heeft gekregen. Autofagie is een proces dat cellen in staat stelt onderdelen af te breken. Veel kankercellen zijn er heel sterk afhankelijk van om schade op te ruimen en moleculen te recycleren. Als je autofagie blokkeert, kun je kankercellen gevoeliger maken voor chemotherapie. Nog een ander inzicht uit moleculair basisonderzoek dat kan worden toegepast in de klinische praktijk: als je voor een operatie geen glucose toedient, stimuleer je autofagie en verloopt de recuperatie sneller.'

'Fundamenteel onderzoek dat klinisch onderzoek voedt en omgekeerd: die dialoog is ontzettend belangrijk. Een instituut als het CRIG kan helpen om de samenwerking sneller en efficiënter te laten verlopen. Ideaal zou zijn dat we niet wachten tot we ergens op een probleem stuiten, maar al van bij het begin met verschillende expertises samen gaan zitten om één vraagstelling te bekijken. Daar kunnen heel wat interessante innovaties uit komen.'

Het CRIG is voorlopig een virtueel netwerk: jullie zitten niet fysiek bij elkaar. Hoe stimuleren jullie de samenwerking?

Pieter Rondou: 'De website is heel belangrijk. Die brengt de expertise binnen het CRIG overzichtelijk samen, zodat onderzoekers elkaar sneller kunnen vinden. Op termijn willen we er een beveiligd forum aan vastkoppelen waarop onderzoekers met elkaar kunnen discussiëren. Daarnaast sturen we geregeld nieuwsbrieven uit en organiseren we symposia waarop onderzoekers elkaar hun werk kunnen voorstellen. Dat levert nieuwe samenwerkingen op.'

Lieve Brochez: 'Het CRIG en de website fungeren ook als uniek aanspreekpunt voor de buitenwereld. Zo kunnen we bedrijven voortaan snel doorverwijzen naar de juiste personen of partners binnen de UGent, het UZ Gent en VIB-UGent. Samenwerking met de industrie is heel belangrijk om resultaten van onderzoek te vertalen naar nieuwe behandelingen of tests die essentieel zijn om kanker beter te diagnosticeren, te behandelen of zelfs te voorkomen. Maar ook de overheid of andere stakeholders hebben nu een duidelijk aanspreekpunt. En je werkt gemakkelijker met binnen- en buitenlandse onderzoeksgroepen samen als je je als één geheel presenteert.'

Jo Vandesompele: 'Veel zal ook afhangen van de middelen die we kunnen verzamelen. Kankeronderzoek is erg duur. We hebben nu een beperkte startfinanciering, onder andere via het UZ Gent, het fonds Fournier-Majoie en een partnership met het Kinderkankerfonds. Maar om echt slagkrachtig te worden, moeten we extra fondsen aantrekken. Dat kan via de reguliere kanalen, zoals de overheid en de deelnemende instellingen, maar zeker ook via schenkingen. We mikken op bedrijven en particulieren, die belastingvrij kunnen schenken of een legaat nalaten."

Het CRIG past in een internationale tendens?

Pieter Rondou: 'Je merkt inderdaad een evolutie tot meer samenwerking en multidisciplinair onderzoek, juist omdat is aangetoond dat je zo efficiënter en sneller meer relevante resultaten bereikt. Ook bij onder-

→ **DUO-ONDERZOEK**

Peter Vandenabeele: 'Het zou goed zijn als we duo-onderzoek zouden stimuleren, telkens met een basisonderzoeker en een klinische onderzoeker.'

zoeksaanvragen wordt steeds vaker geëist dat mensen verder kijken dan hun vakgebied.'

Peter Vandenabeele: 'Anderzijds blijven er natuurlijk nog veel tussenschotten tussen de faculteiten onderling, en al zeker tussen de verschillende instellingen. Op termijn zouden we moeten evolueren naar een systeem waarbij voor translationeel en klinisch onderzoek uitsluitend aanvragen worden gehonoreerd van duo's, telkens met een basisonderzoeker en een klinische onderzoeker. Dan zit de samenwerking al in de kiem. Dat systeem bestaat al in Nederland en werpt heel wat vruchten af'.

Wat zijn de eerste stappen die jullie nu willen ondernemen?

Jo Vandesompele: 'Die zijn al gezet. We hebben een oproep gelanceerd voor jonge onderzoekers om *proof of concept* projecten in →

HET CRIG STEUNEN?

Via een gift

U kunt een gift aan het CRIG doen via een overschrijving op de rekening van Fondsenwerving UGent – IBAN: BE26 3900 9658 0329 (BIC: BBRUBEBB) met als mededeling 'CRIG'. Giften vanaf 40 euro geven recht op een fiscaal vrijstellingsattest.
www.crig.ugent.be/nl/steun-ons

Via uw testament

Kankeronderzoek aan de Universiteit Gent steunen én tegelijkertijd meer nalaten aan uw erfgenamen? Het kan.
universiteitsfonds.ugent.be/giftenlegaten

De schenkingsadviseurs van de UGent helpen u graag verder: universiteitsfonds@ugent.be, tel.09 264 83 32.

> Fundamenteel onderzoek dat klinisch onderzoek voedt en omgekeerd: die dialoog is ontzettend belangrijk

te dienen. Ze krijgen dan een beperkt bedrag om snel uit te maken of een innovatief idee levensvatbaar is of niet. Lukt het niet, geen probleem. Lukt het wel, dan kan dat leiden tot echt baanbrekende innovaties, of tot een aanvraag om via reguliere kanalen verdere financiering te krijgen. Door zo snel te werken, creëren we een sneeuwbaleffect. En we richten ons op jonge onderzoekers omdat juist zij het vaak moeilijk hebben om financiering te vinden via de gebruikelijke kanalen.'

Pieter Rondou: 'We zetten ook in op onderwijs. In het academiejaar 2016-2017 is binnen de masteropleiding Biomedische Wetenschappen een nieuwe major Kanker van start gegaan. Onderzoekers hebben nascholing nodig voordat ze zich in een complex domein als kankeronderzoek kunnen specialiseren. Met de nieuwe major krijgen we een uitstroom die onmiddellijk aan de slag kan. Ook voor postgraduaten en doctorandi willen we opleidingen ontwikkelen.'

Peter Vandenabeele: 'Een heel mooi project vind ik de sponsoring voor een technologieplatform dat we van de Stichting tegen Kanker hebben gekregen, met onder meer heel complexe screeningapparatuur om cellulair gedrag in kaart te brengen. Vroeger waren de verschillende instellingen en onderzoeksgroepen met elkaar in competitie gegaan om dat budget te krijgen. Nu hebben we de aanvraag samen ingediend, als CRIG. Met succes. Het technologieplatform staat voor iedereen open – ook voor onderzoeksgroepen die niet tot het CRIG behoren.'

Lieve Brochez: 'Als individuele onderzoeksgroep kun je zo'n groot project haast onmogelijk binnenhalen. Via het CRIG kan het wel. De apparatuur wordt nu ook efficiënter gebruikt. In plaats van twee of drie platformen in verschillende instellingen, is er nu één stevig uitgebouwd platform met de nodige expertise voor verschillende onderzoeksgroepen.'

Jullie willen ook buitenlandse experts inschakelen om jullie werking te auditeren.

Jo Vandesompele: 'We willen snel evalueren of de nieuwe structuur werkt: halen we effectief meer middelen binnen, hebben we werkelijk meer output, is er echt meer samenwerking? Kortom: levert het CRIG de beloofde meerwaarde of blijft het bij een mooi verhaal? Om dat uit te maken, nemen we buitenlandse experts in de arm. We verwachten ook dat ze met een onbevangen blik gebieden en samenwerkingen aanduiden waar we het verschil kunnen maken tegenover andere groepen in de wereld. Voor de duidelijkheid: we gaan niemand tegenhouden om onderzoek te doen, iedereen blijft welkom. Maar mensen die onderzoek doen op domeinen waar we echt uniek zijn, willen we graag wat meer kunnen steunen.'

Welke domeinen zijn dat dan?

Jo Vandesompele: 'Historisch gezien heeft Gent een aantal sterktes. Recent is er het onderzoek naar CAR-T-cellen in de immunotherapie. Dat onderzoek is wereldtop, net als dat van Peter Vandenabeele in verband met mechanismen van celdood. Gent geniet internationale faam in het onderzoek naar invasie en metastase:

hoe kankers uitzaaien in het lichaam. Kinderkanker is een ander topic. En op technologisch gebied hebben we meetapparatuur ontwikkeld voor bijvoorbeeld eiwitanalyse die nu wereldwijd wordt gebruikt. Uniek is ook de combinatie met diergeneeskunde: daar vloeit onderzoek uit voort dat ook interessant is voor kanker bij de mens. Waarschijnlijk zijn er nog heel wat mogelijkheden die we zelf nog niet zien. Daarom rekenen we op externe experts en partners.'

Wat is het einddoel van het CRIG?

Peter Vandenabeele: 'Het einddoel is om op termijn ook fysiek samen te gaan zitten op een of twee locaties. Een virtueel netwerk is een flinke stap vooruit, maar het kan de serendipiteit niet vervangen van een toevallig gesprek op de gang dat je op nieuwe ideeën brengt. Momenteel zijn daar nog niet alle geesten rijp voor – laat staan dat er budgetten zijn om een eigen gebouw op te trekken. Maar als we er nu niet over nadenken, komt het er nooit van. En misschien komen er wel giften en legaten die ons op weg zetten?'

Lieve Brochez: 'Inhoudelijk blijven we streven naar innovatie in de aanpak van kanker. Een vierde tot een derde van alle mensen krijgt ooit kanker. De maatschappelijke impact kun je moeilijk overschatten. Met het CRIG willen we ernaar streven dat kanker een chronische ziekte wordt waar je niet langer aan sterft, met behandelingen die beter verdragen worden én betaalbaar zijn. Daar zijn we nog lang niet, maar elke kleine stap in die juiste richting is een stap vooruit, en het CRIG wil daarin een belangrijke rol spelen.'

www.crig.ugent.be

WETENSCHAPPPELIJKE NASCHOLING OVER ONCOLOGIE

Ook in de lezingen van de Wetenschappelijke Nascholing van de UGent komt het thema oncologie aan bod.

www.ugent.be/nl/studeren/permanente-vorming/nascholing

#UGENT

Hilde Crevits @crevits
12 januari 2017

Trots op de universiteiten @ugent & @KU_Leuven.
#Eredoctoraat
#Merkel

WAT IS ER GAANDE OP :

facebook.com/ugent • instagram.com/ugent • twitter.com/ugent • pinterest.com/ugent • linkedin.com/company/ghent-university

AZIATISCHE STRIPS VOOR DE UGENT

Het Stripmuseum in Brussel heeft de grootste collectie albums en magazines ter wereld. Uit plaatsgebrek liggen veel strips gestockeerd in een depot. Voor de strips in het Chinees, Japans en Koreaans werd nu een betere oplossing gevonden: het Stripmuseum schonk ze aan de bibliotheek van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de UGent. Daar zullen ze actief worden benut, zowel voor onderzoek als voor onderwijs: de studierichtingen Chinees, Japans en Koreaans zijn er immers populair.

De strips worden nu geïnventariseerd en opgenomen in de UGent-catalogus. Die wordt later verbonden met het Stripmuseum. Zo zullen lezers bijvoorbeeld kunnen zien dat de Nederlandse versie van een Japanse strip te raadplegen is in het Stripmuseum, maar dat ze voor de originele versie terechtkunnen aan de UGent.

De strips in Aziatische talen van het Stripmuseum zijn een schenking aan de UGent. De culturele vertegenwoordigingen van China, Zuid-Korea en Japan steunen het project en zullen aan de Aziatische stripuitgeverijen vragen om aan de UGent boeken te schenken.

PASSIE VOOR BOEKEN

Hartstochtelijke lezers over hun passie laten vertellen en hen interessante boekentips laten geven: daar gaat het om in de reeks 'Belezen Wetenschappers'. De reeks haalt wetenschappers van de UGent even uit hun vakgebied en laat hen praten over hun favoriete boeken.

Op dinsdag 14 februari 2017 komen Hendrik Vos (vakgroep Politieke Wetenschappen), Bart Defrancq (vakgroep Vertalen, Tolken en Communicatie), Paul Verhaeghe (vakgroep Psychoanalyse en Raadplegingspsychologie) en Katrien De Graef (vakgroep Archeologie) aan het woord. Afspraak om 20.30 uur in Het Pand, Onderbergen 1, 9000 Gent. De sessies zijn gratis. Graag je aanwezigheid bevestigen bij hannah.kruithof@ugent.be. Noteer alvast ook de volgende sessies: dinsdag 18 april en woensdag 17 mei 2017.

www.ugent.be/nl/agenda/belezen-wetenschappers

STERK IN WEST-VLAANDEREN

Campus Kortrijk, Greenbridge Oostende, VN-universiteit Brugge

Professor Carl Devos zet zijn schouders onder een strategisch actieplan dat de aanwezigheid en zichtbaarheid van de UGent in West-Vlaanderen gevoelig moet versterken. 'Het is tijd om meer werk te maken van een universiteit in en voor West-Vlaanderen.'

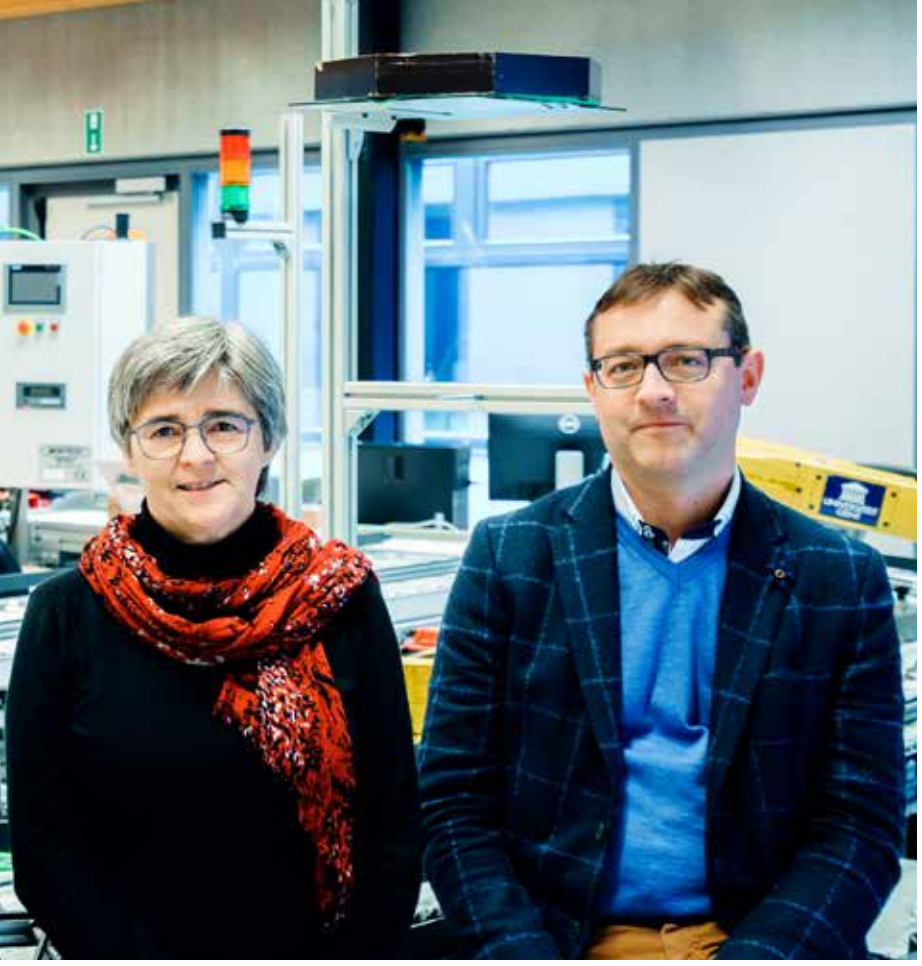

DE UGENT IN WEST-VLAANDEREN ZICHTBAARDER MAKEN

Van links naar rechts: Marianne Martens, professor Carl Devos, professor Ann Dumoulin, professor Kurt Stockman.

Waarom heeft de UGent nood aan een strategisch actieplan West-Vlaanderen?

Carl Devos: 'West-Vlaanderen vormt samen met Oost-Vlaanderen ons natuurlijke hinterland. Een flink deel van de West-Vlaamse jongeren die universitaire studies aanvatten, kiest voor de UGent. Te weinig mensen weten evenwel dat wij twee – en weldra zelfs drie – hubs in de provincie hebben. Daarom willen we meer werk maken van een universiteit in en voor West-Vlaanderen. We spelen een actievere rol op het gebied van onderzoek, onderwijs en dienstverlening. Dit is een provincie met bijzonder interessante sociaal-economische uitdagingen en opportuniteiten. Wij gaan met plezier in op de vraag om daar mee antwoorden op te helpen formuleren.'

Ann Dumoulin: 'De UGent kan nog veel meer samenwerkingsverbanden aangaan met West-Vlaamse ondernemingen. Op die manier kunnen we werk maken van de technologietransfer en de transformatie naar een kennisgedreven economie drastisch versnellen. Mijn faculteit kan bijvoorbeeld veel betekenen voor de talloze kmo's die rond voeding werken.'

Is het de bedoeling om meer studenten aan te trekken?

Carl Devos: 'Sinds jaar en dag lijdt West-Vlaanderen onder een zekere braindrain: young potentials die elders gaan studeren, keren vaak niet meer terug. Het gevolg daarvan is dat er niet genoeg nieuwe kenniswerkers zijn om de innovatiekracht van de provincie te blijven voeden.'

Kurt Stockman: 'We zien een drietal speerpunten voor onderzoek waarmee de UGent in West-Vlaanderen het verschil kan maken. Als we die versterken, zullen er automatisch ook meer studenten komen. In Kortrijk hebben we opleidingen die uniek zijn in Vlaanderen, zoals Industrieel Ontwerpen. Een tweede speerpunt is energie. Daarin heeft de UGent zowel in Kortrijk als in Oostende

→ **GREENBRIDGE**

In Oostende wordt een nieuw maritiem onderzoekscentrum gebouwd, met een golfbassin (links) om de invloed van golven en getijden te onderzoeken en een sleeptank (rechts) om het manoeuvreergedrag van schepen te testen.

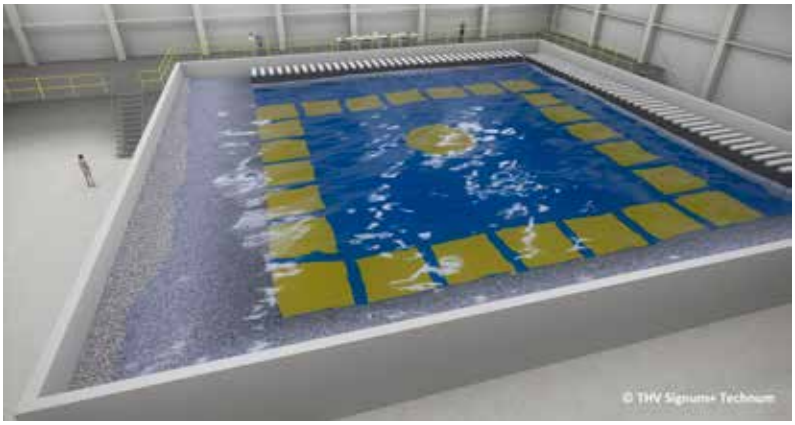

AAN HET WOORD

Professor Carl Devos
vakgroep Politieke Wetenschappen

Professor Ann Dumoulin
vakgroep Industriële Biologische Wetenschappen, Campus Kortrijk

Marianne Martens
CEO GreenBridge nv Oostende

Professor Kurt Stockman
vakgroep Industriële Biologische Wetenschappen, Campus Kortrijk

→ veel knowhow opgebouwd. Verder kunnen de Kortrijkse ingenieurs ongetwijfeld ook goede diensten bewijzen in de sector van de maakindustrie, machinebouw en mechatronica in Zuid-West-Vlaanderen.'

Ann Dumoulin: 'De faculteit Bio-ingenieurswetenschappen legt zich in Kortrijk vooral toe op voeding, water en ecotechnologie. In dat kader komt er tegen 2019 alvast een nieuw onderzoekscentrum, Veg-i-Tec. Dat zal de zichtbaarheid van de UGent op Campus Kortrijk sterk verbeteren.'

Marianne Martens: 'En in Oostende draait het steeds meer om Blue Growth, de duurzame ontwikkeling van de mariene en maritieme sector. De nabijheid van de zee biedt wat dat betreft uiteraard unieke kansen.'

Ook de KU Leuven is in Kortrijk actief. Dreigt daar een concurrentiestrijd?

Carl Devos: 'Ons aanbod in Kortrijk en in de rest van West-Vlaanderen is vrij complementair. In principe zal dat ook zo blijven. Het laatste wat we willen, is dat we elkaar beconcurreren. De schoolstrijd is verleden tijd. We moeten verstandig omspringen met de beschikbare middelen. We gaan elkaar dus niet kannibaliseren door gelijkaardige opleidingen te organiseren. Prioritair willen we de zaken die in Kortrijk goed lopen verder uitbouwen. Nieuwe gespecialiseerde opleidingen zijn niet uitgesloten, maar zijn zeker niet onze eerste bekommernis.'

Kurt Stockman: 'In onze samenwerking met onze West-Vlaamse associatiepartner Howest zijn nog veel meer kruisbestuivingen mogelijk. Vandaag delen we een campus, maar verder gaan we onze eigen weg. We moeten ons meer als een eenheid aan de buitenwereld presenteren. Een krachtenbundeling kan ons alleen maar sterker maken.'

Carl Devos: 'We mogen zeker niets forceren of overhaasten. Liever dan nu op zoek te gaan naar enkele gemakkelijke quick wins, moeten we zorgvuldig overleggen en zo tot een brede consensus komen.'

Welke ambities heeft de UGent in Oostende?

Marianne Martens: 'Binnenkort start op onze site de bouw van een nieuw maritiem onderzoekscentrum. Minister Ben Weyts heeft daarvoor ruim 30 miljoen euro vrijgemaakt. Unieke hoogtechnologische infrastructuur, zoals een golfbassin en een sleeptank, zal vanaf 2019 baanbrekend onderzoek mogelijk maken naar de invloed van golven, getijden en wind op schepen en infrastructuur in zee. Momenteel zijn aan de UGent 30 onderzoeksgroepen actief in de mariene of maritieme sector. De GreenBridge incubator is klaar om de spin-offs en startups die daaruit voortvloeien onderdak te geven en te ondersteunen. Ondernemingen die verder doorgroeien, kunnen zich daarna op ons GreenBridge Wetenschapspark vestigen. Heel binnenkort zullen we dit 20 hectare grote terrein verder ontwikkelen: we ma- →

UGENT CAMPUS KORTRIJK

Op 1 oktober 2013 gingen de opleidingen industrieel ingenieur van de Hogeschool West-Vlaanderen (Howest) in Kortrijk over naar de UGent. Zij werden ondergebracht in de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen (drie masteropleidingen) en de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur (vier masteropleidingen). Vandaag is de Campus Kortrijk goed voor ongeveer 650 studenten en 160 medewerkers.

www.ugent.be/campus-kortrijk

GREENBRIDGE OOSTENDE

De UGent ondertekende in 2001 een intentieovereenkomst om in de Oostendse achterhaven een 20 hectare groot wetenschapspark te realiseren. Intussen is het GreenBridge incubatorgebouw de thuisbasis van een 20-tal startende R&D-georiënteerde technologiebedrijven. Sinds 2016 zet GreenBridge samen met de UGent volop in op Blue Growth, de duurzame exploitatie van zeeën en oceanen (blue energy, aquacultuur, mariene biotechnologie, deep sea mining en kustverdediging).

www.greenbridge.be

BRUGGE, UNITED NATIONS UNIVERSITY

Een samenwerkingsverband van de UGent en de VUB investeert de komende jaren in de Universiteit van de Verenigde Naties in Brugge (United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies, UNU-CRIS)

http://cris.unu.edu/

HOGE VLUCHT

Op Campus Kortrijk kunnen studenten van de opleiding Industriële Wetenschappen de mogelijkheden van elektronica en ICT verkennen.

ken het bouwrijp voor de komst van nieuwe en grotere Blue Growth bedrijven.'

De UGent heeft nu ook in Brugge concrete plannen?

Carl Devos: 'Samen met de VUB zetten we voortaan onze schouders onder UNU-CRIS, de Brugse campus van de Universiteit van de Verenigde Naties. Dat is een interdisciplinaire onderzoeksinstelling rond regionale integratie en samenwerking, met focus op de menswetenschappen. Op termijn zullen daar een tiental UGent-onderzoekers aan de slag gaan.'

Hoe vult u uw rol als UGent-ambassadeur in West-Vlaanderen in?

Carl Devos: 'Om te beginnen zal ik het komende halfjaar veel moeten studeren. Enorm veel UGent-expertise is nu al in West-Vlaanderen actief, in de meest diverse domeinen, alleen blijft dat vaak onder de radar. Al die initiatieven moeten eens grondig in kaart worden gebracht. Ik wil nagaan hoe we ze meer in de etalage kunnen zetten en beter op elkaar kunnen afstemmen. Welke nieuwe samenwerkingsakkoorden kunnen we sluiten, met overheden, ondernemers en andere onderwijs- en onderzoeksinstellingen? Ik ga de komende maanden dan ook met heel veel mensen praten. Tal van West-Vlaamse bedrijfsleiders hebben me al gevraagd om eens de koppen bij elkaar te steken. Tegen de zomer moet ik een actieplan klaar hebben, met duidelijke prioriteiten.'

U hebt al een drukke agenda als politicoloog en Wetstraatanalist. Waarom hebt u deze extra opdracht aanvaard?

Carl Devos: 'Toen men mij vroeg om dit engagement halftijds aan te gaan heb ik geen moment getwijfeld. De voorbije jaren heb ik heel vaak bij het bestuur van de UGent aangekaart dat we in West-Vlaanderen kansen lieten liggen. Ik kon de boot dus moeilijk afhouden. Tegelijk is het een mooie uitdaging om eens iets helemaal nieuws te doen.'

Hoe zit het eigenlijk met het UGent-gevoel in Kortrijk? Voelt men hier zich genoeg betrokken bij wat er in het moederschip gebeurt?

Ann Dumoulin: 'Zeker en vast. Ik denk dat we gerust mogen stellen dat het UGent-gevoel in Campus Kortrijk voorlopig groter is dan het Campus Kortrijk-gevoel aan de UGent.'

Kurt Stockman: 'Campus Kortrijk is al een hele tijd vragende partij om sneller vooruit te gaan, alleen ontbrak het ons daarvoor aan structuren en middelen. We zijn heel blij dat er nu een grote stap voorwaarts wordt gezet.'

GENTSE STEM IN FRANSE PRIJS

Eind vorig jaar kreeg de meest prestigieuze Franse literatuurprijs voor het eerst ook een Belgische editie. Elisabeth Ruelens was een van de 23 masterstudenten Franse Taal- en Letterkunde van de UGent die zitting kregen in de jury van de *Prix Goncourt/De keuze van België*.

'Het was de bedoeling dat de leden van onze Gentse leesgroep elk een substantieel deel van de 16 genomineerde romans voor hun rekening zouden nemen. Ze allemaal lezen was in twee maanden tijd helaas onmogelijk. We zijn twee keer samengekomen om op grond van de uitgebreide lectuurverslagen te beslissen wie er voor ons boven uitstak. Die discussies waren absoluut heel leerrijk. Het was ook interessant om te zien hoe we een boek soms heel verschillend interpreteerden. Uiteindelijk bereikten we een consensus over *Chanson douce* van Leïla Slimani. Die psychologische thriller over een oppas die twee kinderen vermoordt, heeft in Frankrijk ook effectief de Prix Goncourt binnengehaald. Het boek is heel toegankelijk geschreven en kan volgens mij een ruim publiek aanspreken.

Samen met Hannah Cornelus trok ik vervolgens naar de Franse ambassade om de UGent te vertegenwoordigen in de nationale jury. We zaten er naast collega's van nog negen universiteiten. Dit keer was Frans de voertaal en dat maakte onze taak er niet gemakkelijker op. Ik heb de Gentse favoriet met hand en tand verdedigd, maar helaas koos de meerderheid voor *L'autre qu'on adorait* van Catherine Cusset (*op de foto, n.v.d.r.*). Het doorslaggevende argument was dat zij al langer meedraaide in het literaire circuit en de prijs dus meer verdiende. Ik was het daar niet echt mee eens, maar goed: het blijft een unieke ervaring dat we onze stem mochten laten horen. Bovendien was het een fijne kennismaking met leeftijdsgenoten van over de taalgrens én met straffe hedendaagse literatuur. Binnen het gewone curriculum krijgen wij daar namelijk niet zo vaak de gelegenheid toe.'

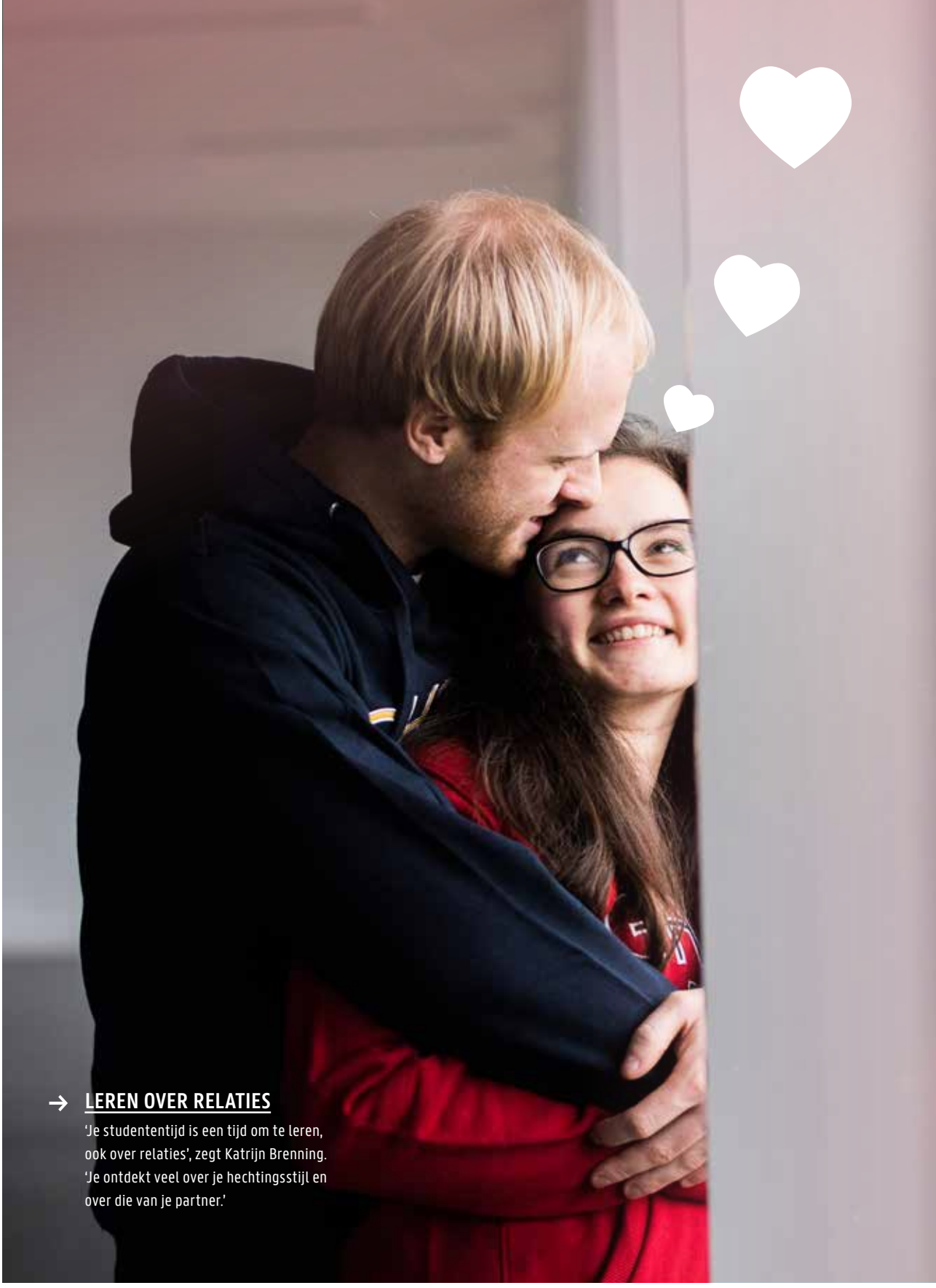

→ LEREN OVER RELATIES

'Je studententijd is een tijd om te leren, ook over relaties', zegt Katrijn Brenning. 'Je ontdekt veel over je hechtingsstijl en over die van je partner.'

BLIJFT HET DUREN?

Hoe je hechtingsstijl je relatie kleurt

Die eerste serieuze relatie in je studententijd: de verliefdheid tintelt, ze maakt je blij – en zorgt ook wel voor gepieker. Hebben we wel een goede relatie? Waarom wringt het soms? Blijft dit wel duren?

'Duur is kwantitatief', zegt **Katrijn Brenning** (vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkheids- en Sociale Psychologie). 'De kwaliteit van de relatie is belangrijker. Hoe evalueer je die? Je kunt de psychologische basisbehoeften uit de zelfdeterminatietheorie gebruiken – autonomie, competentie en verbondenheid – en die vertalen naar je relatie. Autonomie: kunnen jij en je partner jezelf zijn, ondersteunen jullie elkaars interesses, keuzes, doelen? Competentie: voel je je een goede, ondersteunende partner, kunnen jullie voor elkaar duidelijke verwachtingen formuleren en die inlossen? En verbondenheid: vinden jullie warmte en betrokkenheid bij elkaar?'

En als de relatie genoeg kwaliteit heeft, blijft ze ook wel duren?

Katrijn Brenning: 'Kwaliteit en kwantiteit gaan vaak hand in hand, maar er spelen ook nog andere factoren mee. Onder meer de normen en waarden die jullie al dan niet delen. Als het moeilijk wordt, blijven sommige partners voor de relatie vechten, terwijl andere zich sneller voor iets nieuws openstellen. Ook jullie hechtingsstijlen spelen een rol.'

Wat zijn dat?

'Héél beknopt: volgens de hechtingstheorie is je relatiepatroon als volwassene voor een deel terug te voeren op de manier waarop je je als kind aan je ouders hebt gehecht en bij hen emotionele veiligheid en ondersteuning hebt ervaren. In relaties zijn er verschillende manieren om je aan je partner te hechten en met de emotionele intimiteit in een relatie om te gaan.

De meeste psychologen onderscheiden vier hechtingsstijlen (*zie schema p.22, n.v.d.r.*). Een hechtingsstijl is een ingebakken interpretatieschema waarmee je naar jezelf en naar anderen kijkt, positief of negatief. Vind ik mezelf de moeite waard en leuk voor anderen, of denk ik dat ik niemand iets te bieden heb? Durf ik iemand echt te vertrouwen en me kwetsbaar op te stellen? Of stel ik me eerder argwanend op? De hechtingsstijl kleurt de relatie.'

AAN HET WOORD

Katrijn Brenning
vakgroep Ontwikkelings-, Persoonlijkheids- en Sociale Psychologie

Bijvoorbeeld?

'Ben je veilig gehecht, dan heb je een positief beeld van jezelf en anderen. Je voelt je goed als je partner in de buurt is, maar je bent ook oké als hij er niet is. Stel: je had een etentje gepland, maar je partner laat je weten dat ze liever een avond wil studeren. Je vindt dat jammer want je had er echt naar uitgekeken, maar je begrijpt haar wel en maakt je verder geen zorgen. Dat is anders als je negatief naar jezelf kijkt. Je voelt je verloren zonder je partner, je hebt haar nodig en vindt het niet prettig als ze even alleen wil zijn, en als ze jullie etentje afzegt, sla je in paniek: *er is vast iets aan de hand, zie je wel, ze vindt me niet de moeite waard.*'

De afstand die ze even wil nemen, interpreteer je negatief?

'En die interpretatie triggert je gedrag. Je stuurt misschien een boos of gekwetst berichtje of je gaat controleren of ze echt wel studeert. Mensen met een gepreoccupeerde hechtingsstijl zitten in hun onzekerheid verstrikt en verwachten van hun partner nabijheid, fysiek en emotioneel. Die verwachting kan verstikkend werken. Je partner denkt: wat ik ook doe, het is nooit genoeg. Zo hopen spanningen zich op. En het nefaste is: als de relatie dan afbreekt, voel je je in je hechtingsstijl bevestigd: zie je wel, ze heeft nooit iets in me gezien, ik ben het niet waard.'

Kun je je hechtingsstijl veranderen?

'Eerst wil ik wat nuanceren: de vier types in het schema zijn geen hokjes waar je iemand helemaal in kunt stoppen. Ze zijn fluïde en gradueel: ook als je veilig gehecht bent, kunnen sommige omstandigheden of relaties verlatingsangst triggeren en sluimerende hechtingsstijlen activeren. Uit onderzoek blijkt dat een hechtingsstijl wel enigszins stabiel is, maar dat verandering altijd mogelijk blijft.'

Wat kun je bijvoorbeeld doen?

'Alles begint met bewustwording: besef dat je hechtingsstijl als een bril op je neus staat en de dingen die je waarneemt kan kleuren. Hou je interpretaties en reacties kritisch tegen het licht. Als je partner dat etentje afzegt omdat ze wil studeren, waarom zou je haar niet geloven? Is die paniek van jou wel redelijk? Nu, cognitief besef je misschien wel dat je overreageert, maar je raakt

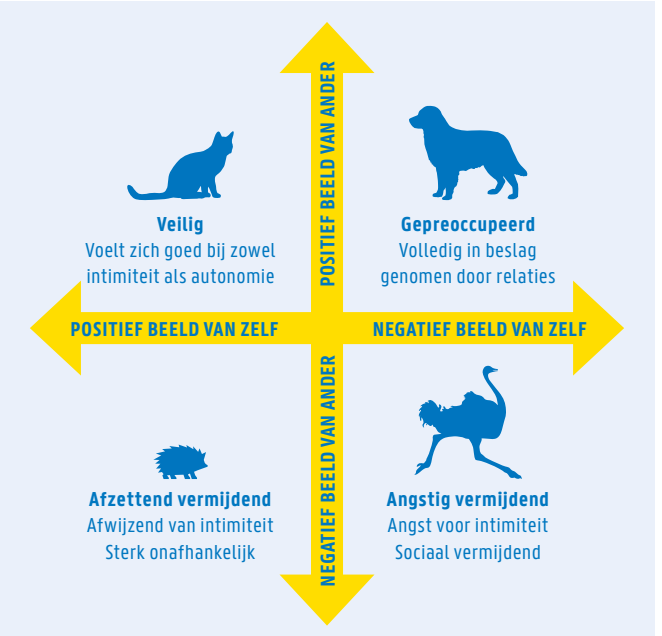

toch van streek en stuurt een geprikkeld berichtje. Dan kun je een gedragsexperiment proberen. Bel je vriendin op en vertel haar wat je voelt: *ik voel me daar niet zo goed bij, ik krijg het gevoel dat je afstand neemt, zie ik dat juist?* Zo daag je je eigen interpretatieschema's uit.'

Stel dat je twee relaties hebt zien stuklopen omdat je je te aanklampend gedroeg, moet je je dan zorgen maken?

'Niet meteen. Uit een relatie die stukloopt, kun je misschien ook iets leren. Na een tijdje begrijp je wat er verkeerd is gegaan. Zo ontdek je veel over je eigen hechtingsstijl en over die van je partner, en over de manier waarop ze op elkaar reageren. Dat neem je allemaal mee naar een volgende relatie. Je studententijd is een tijd om te leren, ook over relaties.'

In het schema staan ook twee vermijdende hechtingsstijlen?

'Vermijdend betekent dat je onverschillig of negatief tegenover anderen staat. Denk je negatief over jezelf en over anderen, dan heb je een angstig-vermijdende stijl. Je vindt jezelf maar niks en andere mensen vertrouw je niet echt. Je bent enorm bang voor afwijzing – als ik mezelf voor iemand openstel, denk je, als ik het diepste van mezelf toon, dan loopt het gegarandeerd fout. Daarom bouw je muren om je heen.'

Is dat bij de afzettend vermijdende hechtingsstijl ook zo?

'Nee, die mensen voelen zich meestal oké. Je hebt een positief zelfbeeld, staat sterk en hebt andere mensen niet echt nodig. Je intiemste gevoelens met iemand delen, dat hoeft niet echt voor jou. Dat kan voor problemen zorgen als je een relatie hebt en je partner naar nabijheid verlangt. Maar je kunt ook heel goed alleen zijn. Misschien geef je wel prioriteit aan andere doelen in je leven: je studies, je vrienden, je passies?'

Alleen zijn is dus niet meteen problematisch?

'Zeker niet. Als je 20, 25 wordt, groeit de externe druk om een vaste relaties te hebben: op familiefeestjes, vanuit je vriendenkring, door de wat opgeklopte Valentijnsfeer ... Dat is niet de juiste motivatie om een lief te zoeken. Het intrinsieke verlangen naar steun, betrokkenheid, intimiteit is dat wel. Verlang je naar een relatie, maar lukt het niet echt? Misschien denk je wel dat je niemand iets te bieden hebt? Of misschien stel je je aanklampend op, zodat je potentiële partners afschrikt? Ook hier begint alles met bewustwording: denk na over je eigen hechtingsgerelateerde gedachten en daag ze uit!'

Meer weten over je eigen hechtingsstijl?
Doe de test op
www.yourpersonality.net/relstructures

→ **ERVARING OP HET TERREIN**

Stadsarcheoloog Marie Christine Laleman: 'Ik heb heel lang zelf op het terrein gewerkt. Als je alleen met je neus in de boeken zit, ben je geen echte archeoloog.'

‘JE MOET SPOREN LEREN LEZEN’

Marie Christine Laleman, stadsarcheoloog

Wie aan archeologie denkt, denkt meteen aan potscherven opgraven. Toch bestaat het werk van een archeoloog niet uit het blootleggen van de sporen alleen. Die sporen ‘lezen’ en interpreteren is minstens even belangrijk, vindt Marie Christine Laleman, directeur Stadsarchief en Stadsarcheologie Gent.

Is Gent een fijne stad om als archeoloog aan de slag te gaan?

Marie Christine Laleman: ‘Absoluut. Gent heeft een rijk verleden. Na Londen en Parijs was het trouwens de grootste stad van Noord-West Europa in de middeleeuwen. De huizen hier waren vaak dertig meter bij tien, en telden vijf of zeven verdiepingen. Veel groter dan in gelijkaardige steden uit de tijd als Keulen, Praag of Freiburg. Gent was zowat het Manhattan van de middeleeuwen.’

Heb je ook al interessante opgravingen gedaan op de sites van de UGent?

‘Op de site van de faculteit Economie en Bedrijfskunde in de Tweekerkenstraat hebben archeologen in samenwerking met de UGent twee vondstcomplexen van het epipaleolithicum aangetroffen, wat toch wel uitzonderlijk is. En vlakbij, op het Sint-Pietersplein, kwam een luxegraf uit 1013 aan het licht met het goed-bewaarde skelet van een zekere Vulferus. Een wereld-unicum. Maar eigenlijk is elke site interessant voor een archeoloog. Eén spoor kan even belangrijk zijn als een vondstcomplex van 2.000 scherven.’

Was archeoloog worden altijd al je droom?

‘Eigenlijk wel. Op mijn vijftiende ging ik al naar opgravingskampen in Frankrijk. Toen ik ging studeren moest ik niet lang twijfelen – ook al raadde iedereen me af archeoloog te worden. Het zou moeilijk worden om een job te vinden, waarschuwden ze me. Ik heb toch doorgezet. Voor veel medestudenten bleek het inderdaad lastig om werk te vinden, maar ik had geluk: ik werd al *geheadhunt* nog voor ik mijn eindexamen had afgelegd. Ik kon na mijn studies meteen beginnen als wetenschappelijk medewerker bij de Stad Gent.’

MADE@UGENT

Marie Christine Laleman
° 1952
Licentiaat in de Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde (1973)

ELKE VONDST IS INTERESSANT

Marie Christine Laleman: 'Eén spoor kan even belangrijk zijn als een vondstcomplex van 2.000 scherven.'

Was je een ijverige student?

'Niet echt. Ik vond de studies aan de universiteit minder zwaar dan het middelbaar. Ik zat in de Latijn-Griekse, maar was niet zo goed in taalkunde. De vakken aan de universiteit lagen me beter. Ik vond het ook allemaal bijzonder interessant. Professor Siegfried De Laet bijvoorbeeld leerde ons kritisch denken. Ik heb ook veel gehad aan de lessen filosofie van professor Etienne Vermeersch. Ik hield van zijn natuurwetenschappelijke, positieve benadering. Eigenlijk bevindt archeologie zich op de grens tussen natuur- en menswetenschappen. Je bestudeert het leven van de mens uit vroegere tijden, maar aan de hand van wetenschappelijke methodes.'

Heb je er nooit aan gedacht om te doctoreren?

'Toch wel, alleen was het niet evident om een beurs te krijgen op dat moment. Achteraf gezien spijt mij dat niet zo heel erg. Als wetenschapper zit je vaak in een ivoren toren, terwijl wij bij Stadsarcheologie Gent altijd geprobeerd hebben om het publiek zo veel mogelijk bij onze wetenschappelijke onderzoeken te betrekken, bijvoorbeeld via lezingen en bezoeken aan onze sites. In de beginperiode werkten we ook samen met amateurarcheologen. In die tijd was dat ongezien.'

Je bent vandaag directeur van Stadsarcheologie Gent. Voer je zelf nog opgravingen uit?

'Ik heb heel lang zelf op het terrein gewerkt. Als je alleen met je neus in de boeken zit, ben je geen echte archeoloog. Maar in de loop van de jaren heb ik er steeds meer verantwoordelijkheden bij gekregen, zodat daar nog weinig tijd voor overblijft. Ik mis het opgraven wel. Het fijne is dat je nooit weet wat je zult vinden. In de loop van de tijd wordt het ook alleen maar boeiender. Je kunt alle onderzoeksplekken met elkaar verbinden, zodat je nog beter het grote verhaal ziet. Elk spoor is een schakeltje in een grote ketting. Wat niet wegneemt dat opgraven ook zwaar werk is. Hevige regenval, sneeuw of hitte … het werk gaat altijd voort. Maar het contact met de mensen uit de buurt maakt veel goed. Toen de stadsarcheologen opgravingen deden op het Sint-Pietersplein, kwamen de bejaarden uit het rusthuis vlakbij elke dag een kijkje nemen. De grote ramen die op de werken uitkeken, werden verhuurd aan kijklustigen (*lacht*).'

Intussen werk je al meer dan 43 jaar als archeoloog. Heb je de wereld van de archeologie sterk zien evolueren in al die tijd?

'De opkomst van de informatica heeft veel veranderd. In het begin deden we alles nog manueel, vandaag heb je geografische informatiesystemen ter beschikking, en met behulp van een *total station* staan alle opmetingen

> Archeologen zijn geen schattengravers, maar sporenlezers

een minuut later al op je computer. Toch blijft het werk van de archeoloog zelf onmisbaar: het lezen van de sporen en die omzetten in geschiedenis.'

Vallen er nog veel schatten op te graven in Gent?

'Dat is een vraag die ons vaak gesteld wordt, maar archeologen zijn geen schattengravers. We onderzoeken de materiële sporen van het verleden. Hoe dan ook, in wijken als Portus Ganda, Sint-Macharius of het Prinsenhof zou je geen vierkante meter meer mogen laten bebouwen zonder eerst een volledig archeologisch onderzoek te laten uitvoeren. De erosiegraad van het bodemarchief in Gent is helaas heel hoog. Er vinden veel bouwactiviteiten plaats die diep ingrijpen op de ondergrond. We moeten daar heel alert voor zijn, want je hebt maar één keer de kans om de bodem te lezen. Vernietigd is vernietigd.'

Heeft het decreet van juni 2013, dat een archeologisch vooronderzoek verplicht bij grote bouwprojecten, de situatie niet verbeterd?

'In totaal gaat het maar om een klein deel van de projecten, 5 procent misschien, en dan nog wordt zelden het hele terrein onderzocht. Voor ons betekent het nieuwe decreet in feite een stap achteruit. In Gent deden we altijd al opgravingen bij grote bouwprojecten. We werkten daarbij samen met de aannemers om de archeologische opgravingen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Het heeft geen zin om een wegdek open te breken, archeologisch onderzoek uit te voeren, het wegdek weer dicht te gooien om het vervolgens te laten openbreken door de aannemer. Nu is zo'n samenwerking niet meer evident omdat alles uniform moet verlopen.'

Hoe zie je de archeologie in de toekomst nog evolueren?

'Het decreet van 2013 heeft ook wel nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor archeologisch onderzoek en voor de archeologen. Er komen jobs bij. Aan de andere kant holt ze de archeologie uit. Door alles te willen uniformiseren ligt de klemtoon op het technische, het administratieve. Het denken wordt uitgeschakeld, en kritisch denken is net de essentie van archeologie. Er is ook weinig ruimte voor overleg met de andere partijen, waardoor erfgoed ervaren zal worden als een last. Soms vrees ik dat erfgoed zijn maatschappelijke relevantie zal verliezen. En dat zou heel jammer zijn.'

U DENKT?

‘JE HEBT ECONOMIE NODIG OM DE WERELD TE BEGRIJPEN’

Professor Koen Schoors
is verbonden aan de vakgroep Algemene Economie.

→ DE SPELREGELS

We leggen een UGent'er 10 vragen voor, een mix van persoonlijke vragen en vragen over zijn of haar vakgebied.

1 Wat wilde u worden toen u 12 was?

Professor, echt waar. Wat het inhield wist ik niet precies, maar lesgeven en dingen bedenken vond ik veel leuker dan brandweerman spelen.

2 Wat is uw guilty pleasure?

Koffie en vooral veel zwarte chocolade, al ben ik er allergisch voor.

3 Aan welk voorwerp bent u het meest gehecht?

Mijn fiets. Als het even kan, laat ik de auto staan: ik kom overal ontspannen en op tijd aan.

4 Wat is het grootste misverstand over uw vakgebied?

Dat economie saai is, alleen over geld gaat, wereldvreemd is en de mens alleen als homo economicus ziet. Je hebt economie nodig om de wereld te begrijpen. Ze reikt je concepten en inzichten aan om het gedrag van mensen te ontrafelen en om bijvoorbeeld te begrijpen waarom de juiste beslissingen soms niet of te laat worden genomen.

5 Veel mensen liggen wakker van onze hoge overheidsschuld – terecht?

Het zou goed zijn als we onze overheidsschuld naar beneden krijgen, vooral omdat ze zoals gezegd niet voortkomt uit investeringen, maar uit consumptie, uit de lopende uitgaven voor personeel, uitkeringen, noem maar op.

6 Wat zullen onze (klein)kinderen ons in 2040 het meest verwijten?

Dat we niet hebben geïnvesteerd terwijl de rente nul is en de overheid gratis kan lenen. En terwijl er meer dan genoeg behoeften zijn: scholen, tunnels, hernieuwbare energie, sociale huisvesting … Dat berust op een gigantische denkfout. De overheid boekt investeringen als uitgaven, net zoals ze dat met pakweg uitkeringen doet. Terwijl er tegenover investeringsschulden altijd ook een actief staat. Als je investeert, laat je de volgende generaties geen schulden achter, maar moderne scholen, een slim elektriciteitsnet, moderne sociale woningen …

7 U wordt minister van Financiën – uw topprioriteit?

Een belastinghervorming. De vennootschapsbelasting zou ik fors vereenvoudigen, zodat de kleine bedrijven minder en de grote meer betalen. Ook de belastingen op kapitaalinkomsten zou ik hervormen, want sommige worden erg zwaar belast en andere helemaal niet. En ik zou de belastingen doen verschuiven van inkomsten uit arbeid naar inkomsten uit kapitaal, vervuiling en consumptie. Wie 1.000 euro verdient door te werken, draagt soms meer dan de helft af. Wie kapitaal heeft, daarmee een huis koopt en dat verhuurt, betaalt op 1.000 euro huurinkomsten heel weinig belastingen.

8 U mag een tijdreis maken – waarheen reist u?

De periode van het eind van de 18de tot begin 20ste eeuw boeit me. Misschien omdat ze enerzijds dicht bij ons staat en ons anderzijds toch vreemd blijft, al was het maar omdat we er geen bewegende beelden van hebben. Hoe Vlaanderen industrialiseerde, hoe mensen in de belle époque leefden: dat zou ik wel eens van nabij willen meemaken.

9 Vakantie: New York of de Provence?

Een moeilijk dilemma – ik ken en apprecieer ze allebei. Doe je me die vakantie cadeau? Geef me dan New York maar, die reis is duurder.

10 Hoe komt u tot rust?

In de sauna, op de fiets of door met een koffie de krant te lezen.

VRAAG

Meer verrassende vragen en antwoorden lees je op p. 28.

WAT IS EEN *GUILTY PLEASURE* VAN PROFESSOR KOEN SCHOORS (OOK AL IS HIJ ER ALLERGISCH VOOR)?

DIE DURFT DENKEN

GA SCHEEP MET CAPTAIN EINSTEIN!

Ook voor leken spreekt Einsteins relativiteitstheorie tot de verbeelding, maar wie begrijpt ze? Met virtual reality als tool laat Karel Van Acoleyen (vakgroep Fysica en Sterrenkunde) zien wat gebeurt als je met de snelheid van het licht zou reizen.

'In ons virtual reality-filmpje bedraagt de lichtsnelheid niet 300.000 km per seconde, maar 20 km per uur. Je vaart op de Gentse wateren in een bootje dat alsmaar versnelt en die 20 km per uur nadert. Maja, Einsteins zus, legt je uit wat er gebeurt. De blauwe hemel verkleurt, de gebouwen op de oever worden ingedrukt en asymmetrisch uitgerekt en de tijd in de boot gaat trager dan op de kade, zodat je alles heel snel ziet passeren en het lijkt alsof je razendsnel vaart.

Het idee om de speciale relativiteitstheorie in een alledaagse omgeving uit te leggen, is niet nieuw: George Gamow deed het in 1939 al met *Mr Tompkins in Wonderland*. Wij dompelen je helemaal in de relativiteitstheorie onder, zodat je ze echt beleeft. Je maakt ook alle vervormingen en contracties mee die zich voordoen als je de lichtsnelheid benadert. Het was een hele klus om die exact te visualiseren – dat deed ik met mijn collega Jos Van Doorsselaere. Onze vakgroep werkte samen met de LUCA School of Arts en het Gentse bedrijf Fisheye, dat van de filmbeelden een naadloze 360 graden-video heeft gemaakt. Onze VR-trip is voor iedereen: je zal die alvast kunnen beleven in de nieuwe Krook en binnenkort komt hij ook online.'

www.captaineinstein.org

ANTWOORD

ZWARTE CHOCOLADE

bpost
PB-PP | B-00043
BELGIE(N) - BELGIQUE

200 JAAR
UNIVERSITEIT
GENT

DURF DENKEN tijdschrift • verschijnt maandelijks, behalve in juli en september • **FEBRUARI 2017**
P916868 | Afgiftekantoor | Gent X | V.U. Anne De Paepe, rector UGent • p.a. afdeling Communicatie UGent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, B-9000 Gent